

zijn aan te nemen dat hun opleiding op hun 22ste afgesloten is..”

Dringend gezocht

Voor de meeste instellingen is het nog te vroeg om af te lezen waar de afgestudeerden terecht komen. Wel is het opvallend dat veel van de houders van het vroegere getuigschrift dramaturgie van de KUL in het theaterveld terug te vinden zijn, als adjunct-artistiek leider bij de VLOS, bijvoorbeeld, als programmator op het STUC of public relations bij Kaaitheter en Beursschouwburg, als recensent bij De Morgen of voor occasionele opdrachten bij Oud Huis Stekelbees, RVT, Het Gevolg. Of bij de music-hall-afdeling van het Ballet van Vlaanderen. De algemene teneur aan de verschillende instellingen voor wat de arbeidsmogelijkheden betreft, formuleert Tindemans: “Het is niet zo moeilijk om te constateren dat er een aantal lacunes zijn in het optimaal functioneren van het theater als organisme. Beleidsmatig is er geen enkele poging zichtbaar om die op te vullen. In die zin creëren wij een markt. Wanneer men dan liever vroeger dan later beleidsmatig besluit die lacunes op te vullen, staan de gekwalificeerde mensen klaar.”

De vraag blijft uiteraard welke gekwalificeerde mensen? Beweert Tindemans niet zelf dat aan geen van de vier Vlaamse universiteiten een volwaardige opleiding theaterwetenschap aangeboden wordt? Misschien kunnen we het ook anders stellen. Men kan tegenover de theatrale verschijnselen vanop verschillende afstanden aankijken. De dramaturg bevindt zich met één been in het productieproces. Hij brengt materiaal aan en is de eerste, bevoorrechte (supergeïnformeerde) toeschouwer, die zijn lezing van de theatrale tekens terugkaatst naar de makers zodat ze hun intenties aan zijn waarneming kunnen toetsen. In die zin ordent en bouwt hij mee aan een voorstelling. De criticus staat buiten de voorstelling en bekijkt haar in al haar aspecten, het licht van vorige producties van de makers, in haar maatschappelijke implicaties,

enz. De theaterwetenschapper staat nog een stap verder af en maakt abstractie van de concrete verschijningsvormen om de grondslagen van het fenomeen theater te beschrijven.

De opleiding die in Leuven aangeboden wordt zit het dichtst op het vel van de theaterpraktijk. In die zin kunnen we zeggen dat daar dramaturgen gevormd worden. In Antwerpen wordt de theaterwetenschap beoefend en ontwikkeld. In Gent zouden dan, gezien het ontbreken van praktijk en theaterwetenschappelijke ambities, critici afgeleverd worden...

In de VUB kan men nog alle kanten op. Elke student kan er een eigen ‘richting’ maken. Wel wordt daar sterk de klemtoon gelegd op management, een houding tot het theatrale veld die grondig verschilt van de hierboven geschetste. Het is in dit opzicht niet onbelangrijk om te vermelden dat ook aan de KUL sinds dit jaar een postgraduaat cultuurbeleid georganiseerd wordt, weliswaar los van de Bijzondere Licentie Theaterwetenschap.

Gedeelde kennis

Bovenstaande verdeling is en blijft theoretisch. Maar geeft wel aan in welke richting een volwaardige universitaire opleiding in theater kan evolueren. Men mag niet verwachten dat ze precies de drie bovengeschetste afstanden tot het theater zou inhouden en bovendien oog zou hebben voor beleidsmatige aspecten? Zou men dan niet beter vier door een tekort aan middelen gehandicapte opleidingen samensmelten tot één inter-universitaire opleiding? Het idee van gedeelde kennis en middelen is niet nieuw en geïnterviewden zijn er, behalve bij de RUG, naar eigen zeggen voor te vinden.

Carlos Tindemans formuleerde ooit de ‘pool-opvatting’ voor theateronderzoek. De gedachtengang was dat iedereen die daartoe bereid was, aan een centraal onderzoekproject zou meewerken. “Zodat er een soort uitleenfunctie van kennis zou ontstaan, op permanente, structurele basis. De leeropdrachten aan de eigen universiteiten zouden kunnen doorgaan, en

toch zouden deze mensen voortdurend investeren in een centrale interesse. Dat zou de wetenschappelijk volwassenheid van deze richting bevorderen.” Wat dit onderzoeksproject betreft, is ondertussen, aldus nog Tindemans, weinig vooruitgang geboekt.

Hij is ook een voorstander van wat hij een “intra-Vlaamse Erasmus-gedachte over theaterwetenschap” noemt. Studenten zouden dan aan de verschillende universiteiten die vakken volgen, waarvoor de bevoegdheid ter plaatse aanwezig is.

Maar woorden zijn verduidelijk. De opvattingen van de verschillende tenoren terzake liggen ver uit elkaar. Bovendien zou men dan ook lokaal van alle universitaire en economische belangen moeten afzien en de hegemonie van de koepels doorbreken. Dat zal niet voor morgen zijn.

Hildegard De Vuyst

Interviews werden eind vorig academiejaar afgenomen. Recente wijzigingen, informatie en programma's zijn te verkrijgen op onderstaande adressen:

VUB

D. Hellemans en R. Geerts, Pleinlaan 2 5B411, 1050 Brussel, tel. 02/641.26.60-02/641.26.45

RUG

Jacques Van Schoor, Blandijnberg 2, lok 0.24, 9000 Gent, tel. 091/25.75.71

KUL

Secretariaat Theaterwetenschap Blijde Inkomststraat 21, lok 4.18, 3000 Leuven, tel. 016/28.48.73-016/28.48.83

UIA

Carlos Tindemans, Departement Germaanse Filologie, Universiteitsplein 1, 2610 Wilrijk, tel. 03/820.27.61-820.27.69.